

		Fagspesifikke prosedyrer		Informasjon	
Diabetes - Informasjon om insulinbehandling, BUA SSA					
Dokument ID: 1.3.3.4.1-26		Godkjent dato: 02.06.2025	Gyldig til: 02.06.2028	Side 1 av 1 Revisjon: 2.00	

Fagspesifikke prosedyrer/Barn og unge/Endokrinologi med diabetes/DIA - Behandlingslinje Nyoppdaget diabetes

Informasjon om insulinbehandling

Ved diabetes mellitus type 1 ødelegges de cellene i bukspyttkjertelen som har i oppgave å produsere insulin. Insulin er nøkkelen som slipper glukose inn i cellene, og uten insulin kan ikke glukose slippe inn. Dette fører til at:

- 1) Cellene ikke får det drivstoffet de trenger og
- 2) Glukose forblir i blodet og gir høyt blodsukker (blodglukose).

I en kropp uten diabetes type 1 er det alltid litt insulin (basalinsulin) tilstede. I tillegg vil bukspyttkjertelen skille ut ekstra insulin under og etter måltider. Dette måltidsinsulinet er tilpasset mengden sukker (karbohydrater) i måltidet.

I en kroppen med diabetes type 1 vil det ikke bli produsert insulin, og insulinet må dermed tilføres utenfra. Dette gjøres ved hjelp av insulinpenn eller insulinpumpe. Ved insulinbehandling er målet at blodsukkeret skal holde seg stabilt i normalområdet uten for store svingninger. For å nå dette målet, forsøker vi å tilføre insulin på samme måte som kroppen gjorde før du fikk diabetes type 1.

Det finnes flere typer insulin på markedet. For å gjøre det enkelt, skal vi skille mellom hurtigvirkende og langsomtvirkende insulin.

Hurtigvirkende insulin (måltids/bolusinsulin)

- Begynner å virke etter 10-20 min.
- Maks virkning: 1/2 - 3 timer
- Effekten varer opp til fem timer
- Settes 10- 15 min. før hvert måltid og ved korreksjon av høye blodsukkere
- Brukes i insulinpumpe der den kontinuerlige tilførselen dekker kroppens basalbehov, mens måltidsbolusene tilpasses karbohydratene i kosten
- Navn: Novo-Rapid, Humalog, Fiasp

Langsomtvirkende insulin (basalinsulin)

- Settes én gang per døgn, til samme tidspunkt hver dag.
- Dekker kroppens basalbehov for insulin.
- Har lang virketid, men det er stor variasjon fra pasient til pasient.
- Navn: Lantus, Levemir, (Tresiba)

Forholdsregler

- Insulin som ikke er i bruk oppbevares i kjøleskap (2-8 grader celcius)
- Når insulinet er tatt i bruk, er det holdbart i romtemperatur i 4 uker. Etter første gangs åpning er legemiddelet ikke oppbevares i kjøleskap.
- Insulin tåler ikke frost.
- Insulin skal ikke oppbevares ved høyere enn 25 – 30 grader celcius.
- Unngå direkte sollys på insulinet.

Utarbeidet av: Prosjektgruppe ved Unni Mette Köpp	Fagansvarlig: Natasa Putarek	Godkjent av: Elin Josephsen	
---	--	---------------------------------------	--